

s e s framställning till Ålands landsting med
№ 2/1953. förslag till landskapslag om bosättningslån i
landskapet Åland.

Behörighet att lagstifta om bosättningslån tillkommer i enlighet med stadgandet i 13 § 1 mom. 5 p. i gällande självstyrelselag Landstinget. I riket utgavs redan den 20 november 1945 lag (1177/45) och förordning (1178/45) om bosättningslån. Landskapsstyrelsen, som anser lagstiftning i ämnet för landskapets del nödvändig, har uppgjort förslag till landskapslag om förenämnda bosättningslån. Förslaget bygger i det stora hela på stadgandena i rikets lag och förordning. Innehållet i förslaget är i korthet följande.

1 kap. Allmänna stadganden.

Bosättningslån kan av landskapsstyrelsen inom ramen för av landstinget beviljat anslag tillerkännas personer, vilka ingått eller ingå äktenskap. Bosättningslånen äro räntefria samt avsedda för anskaffning av erforderligt bostads- och annat lösöre till eget hem. Förutsättning för beviljande av bosättningslån är:

- 1) att bägge sökandena äro finska medborgare eller att kvinnan genom äktenskapet blir finsk medborgare, och att de avgiva försäk-

ran om, att de ärna förbliva bosatta i landet;

2) att mannen och kvinnan icke vid inlämnandet av ansökan om l
eller, då lånet sökes efter vigseln, vid äktenskapets ingående
fyllt 30 år;

3) att lånesökandena ej hava tillräckliga medel för grundandet
av eget hem;

4) att lysning avkunnats för lånesökandena;

5) att lånesökandenas personliga egenskaper äro sådana, att de-
ras ekonomiska understödjande ur samhällets synpunkt i nämnt av-
seende är ändamålsenligt; och

6) att ansökan inlämnas senast inom sex månader efter vigseln.

Maximibeloppet för bosättningslån skall fastställas av land-
skapsstyrelsen - helt naturligt av kompensationshänsyn till samma
belopp som i riket, vilket för närvarande utgör femtiotusen mark.
Bosättningslånen utgivas i form av inköpsanvisningar/eller delvis
i vardera formen, och lånet skall amorteras inom förloppet av fem
år genom terminsvis skeende avbetalningar, vilka begynna sex
månader efter lånets beviljande. Anstånd med amorteringarna kan
på särskilda skäl beviljas. Erläggande av amortering avbrytes för
tolv månader framåt, varje gång ett barn fötts i äktenskapet mel-

lan låntagarna. Har i äktenskapet fötts tre barn, som varit vid
liv sex månader, räknas som amortering till godo en femtedel och
för fyra barn hälften av lånets ursprungliga belopp. Har i äkten-
skapet fötts fem barn, anses lånet i dess helhet vara återbetalt.
Ansökan om lån skall ingivas till socialnämnden i den kommun, där
mannen är bosatt. Socialnämnden äger med sitt utlåtande insända an-
sökningen till landskapsstyrelsen. Om återbetalning av lånet genom
låntagares fränfälle eller av andra synnerligen vägande skäl för
låntagare eller den avlidnes rättsinnehavare skulle medföra så sto-
ra svårigheter att han eller de till följd därav skulle bliva ur-
ståndsatta att försörja sig själva eller sina anhöriga, kan befri-
else helt eller delvis från erläggande av den resterande delen av
lånet beviljas. Landskapsstyrelsen kan förordna om omedelbar å-
terbetalning av lån på i förslaget närmare angivna grunder. Lånta-
gare skall under lånetiden hava sitt bostadslösöre brandförsäkrat i
av landskapsstyrelsen godkänt inhemskt försäkringsbolag till ett be-
lopp, som är åtminstone lika stort som lånebeloppet.

2 kap. Verkställighetsföreskrifter.

Ansökan, som skall underskrivas av makarna eller de trolovade,
skall ställas till landskapsstyrelsen och åtföljas av särskild i för

slaget nämnd utredning. Lånet beviljas emot skuldsedel på fastställd blankett. Bägge sökandena skola underskriva skuldsedeln och förbinda sig att solidariskt ansvara för lånet. Sökandena skola även prestera intyg, om att de förfoga över bostad, samt att de brandförsäkrat sitt lösöre, såsom lagen föreskriver. Inköpsanvisningarna eller i penningar utgående belopp tillställas låntagarna genom vederbörande socialnämnds förmedling. I förslaget ingår vidare stadganden därom, huru förfaras skall för att komma i åtnjutande av avbrott i erläggande av amortering, befrielse från erläggande av del av amortering för tre, fyra eller fem barn, anstånd eller befrielse från återbetalning av resterande lånebelopp, samt huru meddelande skall ske om beviljat bosättningslån.

Hänvisande till förestående får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om bosättningslån i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

Landskapsstyrelsen kan inom ramen för anslag, som för ändamålet reserverats i landskapets inkomst- och utgiftsstat, på därom gjord ansökan bevilja dem, som ingå eller ingått äktenskap, räntefritt bosättningslån av landskapsmedel för anskaffning av till grundande av eget hem erforderligt bostads- och annat lösöre i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

2 §.

Förutsättning för beviljande av bosättningslån är:

1) att bägge lånesökandena äro finska medborgare eller att kvinnan genom äktenskapet blir finsk medborgare och att de avgiva försäkran om, att de ärna förbliva bosatta i Finland;

2) att mannen och kvinnan icke vid inlämnande av ansökan om lån eller, då lån sökes efter vigseln, vid äktenskapets ingående fyllt 30 år;

3) att lånesökandena ej hava tillräckliga tillgångar för grundande av eget hem;

4) att lysning avkunnats för lånesökandena; samt

5) att lånesökandenas personliga egenskaper äro sådana, att deras ekonomiska understödjande för i 1 § nämnt ändamål ur samhällets synpunkt är ändamålsenligt.

Låneansökan skall avlämnas senast inom förloppet av sex månader efter vigseln.

På synnerliga skäl kan bosättningslån beviljas, oaktat någon av de i 1 mom. 1 eller 2 punkten nämnda förutsättningarna saknas eller ansökan inlämnats senare än i 2 mom. stadgats.

3 §.

Maximibeloppet för bosättningslån fastställas av landskapsstyrelsen.

4 §.

Bosättningslånet utgives till låntagarna i form av inköpsanvisningar eller penningar eller delvis i vardera formen, i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

5 §.

Bosättningslånet skall återbetalas inom förloppet av fem år genom terminsvis skeende amorteringar, vilkas erläggande begynner sex månader efter det lånet beviljats.

Erläggandet av amorteringarna inställes för en tid av tolv månader varje gång ett barn fötts i äktenskapet mellan låntagarna.

Med betalningen av amorteringarna kan landskapsstyrelsen på ansökan bevilja anstånd, därest särskild orsak provas därtill föreligga

6 §.

Hava i äktenskapet mellan låntagarna fötts tre barn, vilka varit vid liv sex månader, räknas såsom amortering dem till godo en femtedel av lånets ursprungliga belopp, likväl endast till den del, som av till betalning icke förfallet lån ännu är ogulden. Hava i äktenskapet fötts fyra barn, vilka varit vid liv nämnda tid, räknas såsom amortering hälften av lånets ursprungliga belopp, och då i äktenskapet fötts fem barn, anses lånet i sin helhet hava blivit återbetalt.

7 §.

Ansökan om bosättningslån skall ingivas till socialnämnden i den kommun, där mannen är bosatt, vilken nämnd med anledning av densamma avgiver utlåtande samt drager försorg om dess befordran till landskapsstyrelsen liksom även om andra med utlåningsverksamheten förenade lokala åligganden.

Äro låneansökandena bosatta i skilda kommuner, skall ansökningen jämte utlåtande hänskjutas till socialnämnden i den kommun, där kvinnan är bosatt, för avgivande av utlåtande för hennes vidkommande.

8 §.

Landskapsstyrelsen drager försorg om utfärdande och inlösande av inköpsanvisningar samt om utbetalande av penningbelopp.

Amorteringar på bosättningslån erläggas till landskapsstyrelsens kamreraravdelning. Underlåter låntagare att inom utsatt tid erlägga amorteringar eller har landskapsstyrelsen med stöd av 10 § förordnat, att lånet omedelbart skall återbetalas, drager länsstyrelsen försorg om indrivning av dessa utan domstolsutslag eller särskilt ur låntagarnas förordnande av överexekutor/utmättningsbara tillgodohavanden.

9 §.

Skulle återbetalningen av lånet till följd av låntagarens frånfälle eller av andra synnerligen vägande skäl för låntagaren eller den avlidnes rättsinnehavare medföra så stora svårigheter, att han eller de till följd härav skulle urståndsättas att försörja sig själva eller sina anhöriga, kan landskapsstyrelsen på ansökan bevilja partiell eller fullständig befrielse från återbetalningen av den resterande delen av bosättningslånet.

10 §.

Landskapsstyrelsen kan förordna om omedelbar återbetalning av bosättningslån, därest låntagarna icke blivit sammanvigda inom sex månader, räknat från den dag, då beslut om lånets beviljande utfärdats

därest lånet beviljats på grund av oriktiga uppgifter av låntagarna, därest lånet använts för andra ändamål än bosättning eller därest låntagarna underlåtit att erlägga amorteringar eller annars brutit mot lånevillkoren.

11 §.

Landskapsstyrelsen övervakar låneverksamheten.

Socialnämnd är skyldig att lämna nödiga uppgifter och att vid anfordran förete för övervakningen nödiga handlingar och andra utredningar.

12 §.

För minderårigs räkning kan hans förmyndare utan förmyndarnämndens tillstånd upptaga bosättningslån.

13 §.

Låntagare skola under lånetiden hava sitt bostadslösöre brandförsäkrat i av landskapsstyrelsen godkänd inhemsk försäkringsanstalt till minst lika stort belopp som lånebeloppet.

2 kap.Verkställighetsföreskrifter.

14 §.

Ansökan om bosättningslån skall, undertecknad av de trolovade el-

ler makarna, ställas till landskapsstyrelsen.

Till låneansökan skall fogas:

1) av kyrkoherdeämbete, församlingsledare eller föreståndare, färdigställt av civilregister eller annan registermyndighet utfärdat intyg varav framgår vardera sökandens fullständiga namn, födelsetid och -ort, böningsort, civilstånd och medborgarskap, samt när lysning avkunnats eller äktenskap ingåtts;

2) av två kända och trovärdiga personer undertecknat intyg över sökandenas omtänksamhet i ekonomiska angelägenheter samt över deras övriga på beviljande av lån inverkan personliga egenskaper även som däröver, huruvida sökandenas själva hava tillräckliga medel för att grunda ett hem; samt

3) annan nödig befunnen utredning.

15 §.

Innan bosättningslån utbetalas, skola sökandena till socialnämnden giva på av landskapsstyrelsen fastställd blankett i tvenne exemplar utskriven skuldsedel. Det ena exemplaret återlämnas till sökandena och det andra översändes till landskapsstyrelsen. Båda sökandena skola underskriva skuldsedeln, i vilken de förbinda sig att ansvara solidariskt för lånet. Till det exemplar, som översä-

des till landskapsstyrelsen, skall sökandena foga av gårdsägare eller disponent eller två andra trovärdiga personer givet intyg över att de förfoga över bostad ävensom intyg över att de försäkrat sitt bostadslösöre för minst ett lånebeloppet motsvarande belopp.

Hava i 1 och 2 mom. nämnda handlingar icke inlämnats till socialnämnden inom tre månader efter det att någondera sökanden erhöill meddelande om att lån beviljats, är rätten att erhålla lån förverkad, såframt icke landskapsstyrelsen på framlagda vägande skäl annorlunda besluter.

16 §.

Inköpsanvisningarna och det i penningar utgående beloppet utbetalas till dem, som erhållit lån, genom socialnämndens förmedling.

Inköpsanvisning, vilken angiver låntagarens namn och det belopp, på vilket den utställts, samt det slag av föremål, för vars inköp den är avsedd, skall, försedd med av försäljaren undertecknat bevis, som angiver de sålda föremålen och deras pris, tillställas landskapsstyrelsens kamreraravdelning för inlösen inom sex månader från dagen för dess utställande.

17 §.

Bosättningslån skall, därest landskapsstyrelsen icke annorlunda bestämmer, återbetalas genom amorteringar, som erläggas kvartalsvis

18 §.

För att låntagarna skola få tillgodoräkna sig i 5 § 2 mom. stadgat avbrott i erläggandet av amorteringar, böra de inom tre månader från barnets födelse till landskapsstyrelsen insända eller till socialnämnden inlämna av läkare, barnmorska eller hälsosyster givet intyg över att dem fötts ett barn.

I 1 mom. avsett avbrott i erläggandet av amorteringarna begynner senast efter förloppet av trettio dagar från den dag, då anmälan om barnets födelse inkom till landskapsstyrelsen.

19 §.

Då åt låntagare fötts tre, fyra eller fem i 6 § avsedda barn, skola de, för att den i sagda lagrum stadgade delen av lånets ursprungliga belopp skall kunna räknas dem till godo, inom tre månader räknat från den dag, då det senast födda barnet levat sex månader, till landskapsstyrelsen insända eller till socialnämnden inlämna ämbetsbetyg, utvisande barnets ålder.

20 §.

Ansökan om i 5 § 3 mom. nämnt anstånd och i 9 § avsedd befrielse

från återbetalning av lån skall ställas till landskapsstyrelsen och inlämnas till socialnämnden, som äger översända den jämte eget yttrande till landskapsstyrelsen.

21 §.

Meddelande rörande landskapsstyrelsens beslut angående bosättningslån tillställas lånesökandena med posten i rekommenderat brev.

22 §.

I 14 § nämnd ansökan skall skrivas på av landskapsstyrelsen fastställd blankett, vilken, liksom övriga erforderliga blanketter, på socialnämnds rekvisition avgiftsfritt tillhandahålles av landskapsstyrelsen. Socialnämnden bör likaså avgiftsfritt tillhandahålla sökandena nämnda blanketter.

23 §.

Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna landskapslag kan vid behov utfärdas av landskapsstyrelsen genom landskapsförordning.

Mariehamn den 18 februari 1953.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält
Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom
Ch. Stormbom.